

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (132.)

8 lutego 2023 r.

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie definicji przestępstw i kar związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz kar za takie przestępstwa – COM(2022) 684.
2. Wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Instrument Nadzwyczajny Jednolitego Rynku i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) 2679/98 – COM(2022) 459.
3. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii – COM(2022) 473.
4. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady: Zwiększenie solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu, transgranicznej wymianie gazu i wiarygodnym poziomom odniesienia cen – COM(2022) 549.
5. Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego ramy służące przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej – COM(2022) 591.
6. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie horyzontalnych wymogów w zakresie cyberbezpieczeństwa dla produktów z elementami cyfrowymi, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020 – COM(2022) 454.
7. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki na rzecz zapewnienia wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego w całej Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy) – COM(2022) 720.
8. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych i silników oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, w odniesieniu do emisji i trwałości akumulatorów (Euro 7) oraz uchylenia rozporządzeń (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 – COM(2022) 586.
9. Akty ustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2022) 461, COM(2022) 462, COM(2022) 480, COM(2022) 571, COM(2022) 659, COM(2022) 666, COM(2022) 667, COM(2022) 721, COM(2022) 661.
10. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2022) 589, COM(2022) 598, COM(2022) 599, COM(2022) 646, COM(2022) 649, COM(2022) 653, COM(2022) 683, COM(2022) 714, COM(2022) 725, COM(2022) 726, JOIN (2022) 43.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Aleksander Szwed)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Otwieram sto trzydzieste drugie posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji.

Czy wszyscy senatorowie, członkowie komisji i wszyscy goście biorący zdalnie udział w posiedzeniu komisji są podłączeni?

(Głos z sali: Nie mamy jeszcze senatorów zdalnie...)

Jeszcze nie mamy kworum.

(Głos z sali: To możemy...)

Dobrze, to czekamy na senatorów, ale myślę, że możemy już rozpocząć.

Ja pragnę bardzo serdecznie przywitać przedstawicieli wszystkich ministerstw, panie i panów ministrów. Witam bardzo serdecznie panie i panów senatorów, analityków i doradców Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

Informuję, że planowane punkty pierwszy i drugi porządku obrad posiedzenia zostały zdjęte i będą procedowane w terminie późniejszym.

Zacniemy na prośbę Ministerstwa Klimatu i Środowiska od punktu wtedy siódmego, teraz piątego: wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego ramy służące przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej, dokument o sygnaturze COM(2022) 591.

Pragnę poinformować, że komisja otrzymała projekt stanowiska rządu dotyczący rozpatrywanego dokumentu na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy kooperacyjnej.

Bardzo serdecznie proszę przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska, pana ministra Ireneusza Zyskę, o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Wszyscy Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt przedstawić stanowisko rządu do projektu rozporządzenia w zakresie energii odnawialnej i odnoszącego się do niego projektu...

Przepraszam. Gdzie jest ten numer?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam bardzo, już to mamy.

...W sprawie rozporządzenia Rady ustanawiającego ramy służące przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej COM(2022) 591. To jest wersja ostateczna tego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia został po raz pierwszy oficjalnie przedstawiony przez Komisję na posiedzeniu Komitetu Stałych Przedstawicieli COREPER w dniach 9 i 11 listopada 2022 r. W dniu 22 grudnia Rada ministrów do spraw energii przyjęła rozporządzenie, a w dniu 29 grudnia 2022 r. zostało ono opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i weszło w życie dnia następnego, tj. 30 grudnia 2022 r. Tym samym jego przepisy zaczęły obowiązywać w sposób bezpośredni w okresie 18 miesięcy od dnia publikacji. Rozporządzenie obowiązuje zatem do 30 czerwca 2024 r.

Celem projektu rozporządzenia jest wprowadzenie rozwiązań przyspieszających wdrażanie

mocy odnawialnych źródeł energii w krajowych systemach elektroenergetycznych i ciepłowniczych państw członkowskich Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia stanowi jednak przede wszystkim odpowiedź na pogłębiający się kryzys energetyczny, a także na konieczność zmniejszenia szkodliwych dla środowiska emisji. Główne środki mające przyspieszyć długotrwałe procedury to, po pierwsze, ustanowienie dla odnawialnych źródeł energii tzw. nadrzędnego interesu publicznego w kontekście 3 dyrektyw środowiskowych, po drugie, uproszczenia w trakcie rozbudowy obecnie funkcjonujących mocy wytwórczych, po trzecie, zmniejszenie obowiązków administracyjnych dotyczących montażu urządzeń fotowoltaicznych na już istniejących konstrukcjach i, po czwarte, skrócenie terminów.

Nadrzędny jest interes publiczny. W praktyce zapisy te miałyby zapewnić, że państwa członkowskie Unii Europejskiej w procesie wydawania pozwoleń na planowanie, budowanie, użytkowanie i produkcję energii traktują moce zainstalowane OZE, infrastrukturę sieciową niezbędną do ich podłączenia oraz magazyny energii jako jeden ze środków do zapewnienia zdrowia publicznego i bezpieczeństwa przy wdrażaniu interesów prawnych w świetle odpowiednich przepisów środowiskowych. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej odnosi się pozytywnie do zaproponowanych przepisów, podkreślając jednocześnie, że należy zapewnić zgodność tych przepisów z przepisami środowiskowymi, minimalizując zagrożenia gatunków podlegających ochronie.

Kolejny ważny obszar to proces wydawania zezwoleń na instalacje urządzeń wykorzystujących energię słoneczną. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej popiera wprowadzenie przepisów ułatwiających i przyspieszających proces budowy nowych instalacji fotowoltaicznych. Jednakże w kontekście zmagania się z wyzwaniem zapewnienia ogromnych mocy przyłączeniowych Polska postulowała wydłużenie zaproponowanego terminu wydawania pozwoleń wynoszącego pierwotnie 1 miesiąc do terminu 3 miesięcy oraz zapewnienie państwom członkowskim możliwości niestosowania przepisu dla powierzchni o znaczeniu kulturowym czy związanym z obronnością.

Kolejny obszar to rozbudowa elektrowni wykorzystujących energię odnawialną. W zakresie

rozbudowy elektrowni OZE zaproponowano wprowadzenie 6-miesięcznego terminu na wydawanie zezwoleń dotyczących projektów OZE, uwzględniającego także oceny środowiskowe. Jednak w przypadku, w którym w wyniku rozbudowy zwiększenie mocy nie przekracza 15%, proponowany termin na wydawanie pozwoleń miałby wynieść 1 miesiąc. Ostatecznie w przyjętej wersji rozporządzenia termin ten wynosi 3 miesiące. Strona polska poparła rozwiązania ułatwiające i przyspieszające możliwość rozbudowy już istniejących elektrowni OZE. W ocenie rządu Rzeczypospolitej Polskiej implementacja takiego rozwiązania może przyczynić się do zwiększenia mocy zainstalowanych czystej energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, wykorzystania potencjału technologicznego i efektywniejszego wykorzystania terenu.

Obszar przyspieszenia wprowadzenia pomp ciepła. Strona polska kierunkowo poparła rozwiązania prowadzące do przyspieszenia rozwoju sektora pomp ciepła. Rozwój tej technologii jest szczególnie istotny w kontekście dekarbonizacji sektora ciepłownictwa. Ponadto w przypadku najbardziej popularnych w Polsce domowych pomp ciepła propozycja ta nie nakłada na administrację publiczną dodatkowych obciążeń. Zgodnie z prawem budowlanym instalowanie pomp ciepła o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kWh nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia.

Upublicznienie wszystkich decyzji wynikających z procesów wydawania zezwoleń. Niepokój strony polskiej wzbudził zapis dotyczący obowiązku upubliczniania dokumentacji związanej z decyzjami procesowymi. W ocenie strony polskiej zapis ten mógł generować ryzyko upublicznienia danych wrażliwych, m.in. z obszaru ochrony danych osobowych. Szczególnie tutaj, ponieważ nie było to sprecyzowane w rozporządzeniu, zwróciliśmy uwagę na to, że jeżeli w takim kształcie zostałby ten zapis przyjęty, to praktycznie wszyscy prosumenci w Polsce musieliby upublicznic dane związane z realizacją swoich projektów. Dlatego rząd Rzeczypospolitej Polskiej sprzeciwił się takiej propozycji.

W dniu 19 grudnia ub.r. na posiedzeniu Rady ministrów do spraw energii odbyła się dyskusja na temat tego rozporządzenia. Rozporządzenie

zostało przyjęte w dniu 22 grudnia, zaś opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 29 grudnia i weszło w życie 30 grudnia.

Strona polska zgłaszała do projektu uwagi, które dotyczyły wykreślenia sformułowania „w szczególności” z art. 2 ust. 1 projektu rozporządzenia, dzięki czemu koncepcja nadrzędnego interesu publicznego miała zastosowanie wyłącznie do 3 wspomnianych w rozporządzeniu dyrektyw środowiskowych, tj. dyrektywy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, dyrektywy ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz dyrektywy w sprawie ochrony dzikiego ptactwa; wprowadzenia możliwości odejścia od reguł nadrzędnego interesu publicznego w przypadku technologii, które potencjalnie mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, przykładowo wyłączenia technologii wiatrowych w celu zapewnienia spójności z krajowym ustawodawstwem określonym w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych; wydłużenia terminu procesu wydawania pozwoleń z 1 miesiąca do 3 miesięcy dla instalacji urządzeń fotowoltaicznych w budynkach oraz wydawania warunków przyłączenia dla rozbudowy instalacji dla mocy stanowiącej maksymalnie 15% wzrostu w stosunku do podstawowej instalacji; doprecyzowania, że miesięczny proces permitingu dla instalacji fotowoltaicznych o mocy do 50 kW ma zastosowanie, jeśli moc instalacji nie przekracza mocy umownej, mocy czynnej pobieranej lub wprowadzanej do sieci, określonej w umowie o świadczeniu usług przesyłowych lub dystrybucyjnych. Ponadto nasze postulaty dotyczyły również zaadresowania postulatów strony polskiej dotyczących wykreślenia sformułowania „wszystkie decyzje wynikające z powyższych procesów wydawania zezwoleń są publicznie dostępne”. O tym mówiłem troszkę wcześniej. Dzięki wysiłkom negocjacyjnym strony polskiej propozycje dotyczące największych wątpliwości zostały zmienione zgodnie z postulatami rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Chciałbym jeszcze przedstawić Wysokiej Komisji najważniejsze zmiany w stosunku do pierwotnego projektu. Ostateczny tekst rozporządzenia różni się względem pierwotnego projektu z dnia 9 listopada. Strona polska bardzo aktywnie uczestniczyła w takim

bardzo intensywnym procesie konsultacji. Trzeba jeszcze raz zwrócić uwagę na terminy, ten pierwszy projekt został przedstawiony 9 listopada, a już 22 grudnia rozporządzenie zostało przyjęte. Stąd też, może uprzedzając pytania, chciałbym powiedzieć, że tutaj nie było zawinienia czy opóźnienia po stronie rządu bądź ministerstwa, jeżeli chodzi o przekazanie naszego stanowiska pod ocenę zarówno komisji w Sejmie, jak i Wysokiej Komisji w Senacie. Ten proces przebiegał bardzo, bardzo szybko. Dodatkowo powiem, że bardzo późno otrzymaliśmy od Komisji Europejskiej oficjalne tłumaczenie tekstu rozporządzenia na język polski, bo już praktycznie tuż przed przyjęciem treści rozporządzenia przez Radę, i nie było możliwości technicznej przedłożenia Wysokiej Komisji wcześniej, przed wejściem w życie tego rozporządzenia, stanowiska rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Oto najważniejsze zmiany, które na skutek naszej aktywności w tych konsultacjach zostały wprowadzone. Po pierwsze, została zmieniona kolejność artykułów w dokumencie, co wiąże się z dodaniem do projektu art. 1 dotyczącego przedmiotu i zakresu stosowania, i doprecyzowaniem kwestii proceduralnych. W ust. 1 art. 3 o nadrzędnym interesie publicznym dodano sformułowanie „państwa członkowskie mogą ograniczyć stosowanie tych przepisów do niektórych części swojego terytorium, jak również do niektórych rodzajów technologii lub do projektów o określonych cechach technicznych, zgodnie z priorytetami określonymi w ich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu”, co zapewni państwom członkowskim większą swobodę we wdrażaniu przepisu. Zmianie uległ też częściowo ust. 2, wzmacniając pierwszeństwo infrastruktury OZE w kontekście równoważenia interesów prawnych.

W art. 4 dotyczącym procesu wydawania zezwoleń na instalację urządzeń wykorzystujących energię słoneczną uwzględnione zostały uwagi strony polskiej, tym samym wydłużeniu z 1 miesiąca do 3 miesięcy uległ proces wydawania takich zezwoleń, co zawarto w ust. 1, a także złagodzone brzmienie ust. 3 z projektu, który zakładał obowiązkowe upublicznienie wszystkich decyzji procesowych. Polska zwracała uwagę, że przepis ten może stać w sprzeczności z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

W związku z tym zmieniono brzmienie ust. 3, dodając sformułowanie zapewniające, że publikacja decyzji odbywać się będzie w zgodzie z obowiązującymi w poszczególnych państwach członkowskich przepisami.

W ust. 2 art. 5 o rozbudowie elektrowni wykorzystujących energię odnawialną wydłużono termin wydawania pozwoleń na podłączenie do sieci przesyłowej instalacji, w przypadku których instalacja nie prowadzi do zwiększenia mocy wykorzystujących energię odnawialną o ponad 15%, z 1 miesiąca do 3 miesięcy zgodnie z uwagami zgłaszanymi przez stronę polską. Zmieniono także, podobnie jak w poprzednim artykule, brzmienie ustępu dotyczącego publikacji decyzji, doprecyzowując, że odbywać się ona będzie zgodnie z obowiązującymi krajowymi przepisami.

W ramach art. 7 o przyspieszeniu wprowadzenia pomp ciepła wydłużono termin wydawania pozwoleń na instalacje geotermicznych pomp ciepła o mocy elektrycznej powyżej 50 MW do 3 miesięcy, zaś dla pozostałych pomp ciepła, typu powietrze – powietrze, pozostawiono termin 1 miesiąca. Dodano także ust. 3 dający państwom członkowskim możliwość wyłączenia niektórych obszarów lub konstrukcji z zakresu stosowania przepisów ze względu na ochronę dziedzictwa kulturowego, historycznego lub z uwagi na kwestie obronności i bezpieczeństwa państwa. W artykule tym zmieniono również zapis dotyczący podawania do wiadomości publicznej danych, gwarantując dostosowanie tego procesu do istniejących w danym państwie przepisów.

Chciałbym na koniec podkreślić, że rozporządzenie zostało opublikowane w dużo korzystniejszym z punktu widzenia państw członkowskich, w tym oczywiście z punktu widzenia Polski, kształcie, co jest wynikiem bardzo intensywnej pracy i aktywności polskiej dyplomacji. Dziękuję bardzo.

(Senator Kazimierz Kleina: Bardzo ładnie.)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Ministrze.

Teraz poproszę senator sprawozdawcę, panią Danutę Jazłowiecką, o przedstawienie projektu opinii komisji.

SENATOR DANUTA JAZŁOWIECKA

Tak naprawdę przyznam się, że ja nie wiem, co mam zrobić...

(Senator Kazimierz Kleina: Pochwalić.)

...bo nie wiem, komu będzie potrzebna ta opinia, skoro wszystko jest już rozstrzygnięte i przyjęte. Nie bardzo rozumiem, dlaczego my tak późno otrzymaliśmy od państwa informację. Ale zostawiam to innym rozstrzygnięciom.

Mam za to kilka pytań, Panie Ministrze. Otóż, jak pan wie... Jak pan wie, w 2016 r...

(Rozmowy na sali)

Ja poczekam. Proszę sobie skończyć, ja poczekam.

Jak pan wie, w 2016 r. została zablokowana możliwość budowy farm wiatrowych i tak naprawdę od tego roku nie zrobiono nic, by skrócić w kraju czas budowy nawet tych farm, które wymagały odległości 10-krotnej wysokości od innych zabudowań. W tym czasie nie zrobiono nic, by skrócić ten co najmniej 7-miesięczny okres.

Cieszę się ogromnie z tego rozporządzenia, bo rzeczywiście, jeżeli chcemy zapewnić naszym obywatelom tańsze źródła energii i bezpieczne źródła energii, to te okresy decyzyjne faktycznie powinny być krótsze.

I mam do pana takie pytanie: z którego roku jest strategia rozwoju energetyki i czy ona obejmuje wszystkie elementy związane z dzisiejszą sytuacją, a więc z tą transformacją energetyczną? Chciałabym zapytać, w jakim miejscu w tym procesie decyzyjnym tak naprawdę występują wąskie gardła. Jeśli nawet skrócimy ten okres, to podejrzewam, że i tak trzeba będzie bardzo skupić się na usunięciu tych wąskich gardeł. Chciałabym wiedzieć, jakie one są.

Państwo kontestowaliście termin wydawania pozwoleń. Mam nadzieję, że... Zresztą pan powiedział, że to było objęte dyskusją i nastąpiły pewne zmiany. Powiedział pan również, że w pierwotnej wersji rozporządzenia było oczekiwanie podawania wrażliwych danych związanych z upublicznianiem decyzji wydawania pozwoleń, a w ostatecznej wersji wygląda to w ten sposób, że powinniśmy utrzymać standardy europejskie i jednocześnie, jak pan powiedział, przepisy krajowe. Czy czymś się różnią standardy europejskie od przepisów krajowych i czym one się różnią? No i może na tę chwilę to wszystko.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Pani Senator.

Rozumiem, że projekt opinii komisji będziemy mieli za chwilę. Pani senator już przeszła do dyskusji.

Panie Ministrze, bardzo proszę o odpowiedź.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Pani Senator, chcę powiedzieć, że wniosek z Parlamentu Europejskiego do strony polskiej o przygotowanie stanowiska wpłynął w dniu 2 grudnia 2022 r. To zresztą jest w dokumentach załączone. Myślę, że państwo też powinni tymi dokumentami dysponować. Negocjacje rozpoczęły się w dniach 9–11 listopada, a skończyły się 24 listopada. Po prostu bardzo intensywny proces ze względu na sytuację geopolityczną, kryzysu energetycznego konsultacji nad tym rozporządzeniem uniemożliwił nam... Nawet, tak jak powiedziałem, rozbieżność tych dat, wcześniej skończyły się konsultacje na forum czy w instytucjach europejskich nad kształtem rozporządzenia, niż otrzymaliśmy z Parlamentu wniosek o przedstawienie stanowiska strony polskiej, oficjalnego naszego stanowiska. Stąd też wszystko odbywa się z opóźnieniem.

Ale jeszcze raz chcę podkreślić, że zarówno do Komisji Spraw Zagranicznych w Sejmie, jak i do państwa, do Wysokiej Komisji, na posiedzeniu której teraz mamy przyjemność rozmawiać i rozmawiać na temat stanowiska strony polskiej, które zostało przedstawione... To opóźnienie nie wynika, nie leży po stronie rządu, nie leży po stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Mogliśmy prawdopodobnie spotkać się w styczniu u państwa na posiedzeniu komisji, ale tryb pracy również jest tak zorganizowany, że myślę, że to, że dzisiaj o tym rozmawiamy, też nie wpływa w żaden sposób na kształt ani rozporządzenia, ani pozycji, jaką udało się, czy warunków, jakie udało się wynegocjować przez stronę polską w treści rozporządzenia.

Pani senator pytała też o różnice między standardami europejskimi a rozwiązaniami, które obowiązują w Polsce. Nam głównie zależało na kwestiach dotyczących ochrony danych osobowych i to zostało uwzględnione. Tak więc w trybie tych konsultacji Rada przyjęła nasz punkt widzenia i on z korzyścią w tej chwili został wpisany dla wszystkich państw członkowskich, nie tylko dla Polski, obowiązuje on wszędzie. Podobnie jest, jeżeli chodzi o wyjątkowe obszary z punktu widzenia przyrodniczego, kulturowego, historycznego, o to, żeby w tych miejscach nie było niejako prymatu realizacji OZE. Możemy sobie wyobrazić dość kuriozalną sytuację, np. taką, że w przestrzeni zabytkowej, gdzie mamy zabudowę kilkusetletnią, z wielkimi walorami kulturowymi, zupełnie unikalnymi, ktoś chciałby realizować inwestycję związaną z wytwarzaniem energii z OZE. W tym momencie pierwszeństwo będą miały przepisy państw członkowskich, przepisy krajowe dotyczące ochrony tych unikalnych miejsc związanych z dziedzictwem kulturowym, przyrodniczym etc. albo bezpieczeństwa narodowego. To są te rozbieżności. Ale jeszcze raz powiem, że ten punkt widzenia został przyjęty przez Radę i obowiązuje w rozporządzeniu na całym terytorium Unii Europejskiej.

Pani senator pytała o strategię energetyczną Polski. Tą strategią jest polityka energetyczna Polski do roku 2040, którą Rada Ministrów przyjęła w lutym 2021 r. Założenia, które zostały wówczas przyjęte, są konsekwentnie realizowane. Jednak wybuch wojny na Ukrainie, kryzys energetyczny spowodował pewną rewizję. Rada Ministrów blisko rok temu, 29 marca, już po wybuchu wojny, podjęła uchwałę o przystąpieniu do nowelizacji polityki energetycznej Polski. Tam zostały wskazane już pewne rzeczy, które zostaną zmienione, m.in. to jest generacja energii z OZE na poziomie 50% energii brutto w zużyciu końcowym w Polsce w gospodarce. Ten cel mamy osiągnąć ostrożnościowo do roku 2040. Ale ze wszystkich analiz i dyskusji, które w tej chwili trwają na poziomie wewnątrzresortowym, a także instytucjonalnym, m.in. z takimi podmiotami jak Polskie Sieci Elektroenergetyczne, narodowy operator przesyłu energii elektrycznej, czy też z innymi podmiotami, które zawodowo uczestniczą w przesyłach, dystrybucji energii, także z Urzędem Regulacji Energetyki, wynika, że ten cel zużycia 50% energii brutto

w krajowym systemie elektroenergetycznym osiągniemy znacznie wcześniej. Trudno mi w tej chwili podać dokładną datę, bo to zostanie ogłoszone w momencie, kiedy Rada Ministrów przyjmie kształt nowej polityki, znowelizowanej polityki energetycznej Polski do roku 2040.

Co do wąskich gardeł to właściwie trudno powiedzieć. No, takimi wąskimi gardłami w mojej ocenie są kwestie techniczne, czyli sieć. Jest kwestia rozbudowy sieci, głównie dystrybucyjnej, średnich i niskich napięć, ale jesteśmy teraz w procesie związanym z inwestycjami, z modernizacją sieci elektroenergetycznych. Polskie Sieci Elektroenergetyczne przygotowały plan modernizacji. Został on zatwierdzony – to jest oficjalny dokument państwowy – przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W kolejnych latach do roku 2025 na ten cel będzie wydatkowane, o ile dobrze pamiętam, ok. 52 miliardów zł, zaś w horyzoncie roku 2040 – 140 miliardów zł. I to nie wszystko, dlatego że właściwie we wszystkich funduszach, które są negocjowane albo już finalizowane, zatwierdzone, praktycznie we wszystkich funduszach europejskich, w których Polska będzie uczestniczyć do roku 2027, kwotowo duże komponenty zostały przeznaczone na modernizację i rozbudowę polskiego systemu elektroenergetycznego. To jest w tej chwili największa bolączka, bo jest ogromny trend rozwoju OZE w Polsce. Nie chciałbym przedłużać mojego wystąpienia, ale mogę powiedzieć, że warto zauważyć, że w ostatnich kilku latach potroiliśmy moc zainstalowaną źródeł OZE w naszym kraju. Obecnie – to są dane z listopada ubiegłego roku, a mamy luty – przekroczyliśmy 22 GW mocy zainstalowanej we wszystkich technologiach. Jest ogromne zainteresowanie, wiele projektów uczestniczy w aukcjach OZE, są programy wsparcia *feed-in tariffs*, *feed-in premium*, system aukcyjny. Myślę, że w tej chwili największą bolączką, pierwszą rzeczą, na której nawet przed programowaniem i pomocą publiczną dla projektów OZE powinniśmy się skupić, jest właśnie modernizacja, rozbudowa, rozwój sieci elektroenergetycznych. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Ministrze.
Bardzo proszę, Pani Senator.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Wprawdzie nie otrzymałam odpowiedzi na wszystkie pytania, ale to już zostawmy, bo pan minister i tak gdzieś ucieka głębiej, rozwijając obszary, o które akurat nie pytałam.

Ja cieszę się ogromnie, że jesteśmy członkiem Unii Europejskiej, że Unia Europejska przyspiesza wypełnianie pewnych standardów i z tych 7 miesięcy skraca nam do 3 miesięcy. Sądzę, że ta zmiana może spowodować, że nawet o 5 czy 10 lat wcześniej osiągniemy cel 50%, a uważam, że ten cel i tak powinien być zwiększony, że OZE powinno stanowić większą część miksu energetycznego.

Ja rekomenduję komisji przyjęcie aktu prawnego.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rekomenduję przyjęcie tego aktu. Tak naprawdę nie mam innego wyjścia.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Senator.

Bardzo proszę, otwieram dyskusję, choć pani senator już tu kilka pytań zadała.

Bardzo proszę, pan senator Kazimierz Kleina.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Panie Ministrze, ja chciałbym zapytać, czy te przepisy regulują także kwestie związane z budową farm wiatrowych na morzu. Jeżeli tak, to czy mają wpływ ewentualnie na przyspieszenie, uproszczenie pewnych procedur związanych z tymi inwestycjami.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Mówiąc wprost i jak najkrócej, powiem, że nie, nie regulują. To rozporządzenie nie dotyczy morskiej energetyki wiatrowej.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Ministrze.

Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji, jakieś pytania?

Bardzo proszę, pani senator Danuta Jazłowiecka.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Słusznie zwrócono mi uwagę, że nie powinienam rekomendować przyjęcia aktu prawnego, bo my go nie przyjmujemy. Zatem powiem: popieram ten akt prawny.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Tak, to jest rekomendacja pani senator parcia aktu prawnego.

Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji?

Bardzo proszę, pan senator Kazimierz Kleina.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Mnie na samym początku wystąpienia pana ministra nie było, to było, że tak powiem, pewnie pół minuty mojej nieobecności i chcę się upewnić. Czyli to rozporządzenie dotyczy tylko mniejszych instalacji, jak rozumiem, tylko i wyłącznie prosumenta. Tak?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska: Poproszę pana dyrektora. Marcin Ścigan, dyrektor departamentu.*)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
MARCIN ŚCIGAN

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, rozporządzenie dotyczy małych instalacji słonecznych, instalacji słonecznych na konstrukcjach sztucznych oraz tych instalacji OZE, które podlegają modernizacji.

(*Senator Kazimierz Kleina: Czemu podlega ją?*)

Modernizacji.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że to już wszystkie głosy w dyskusji.

(*Senator Kazimierz Kleina: Jeśli mógłbym...*)

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

W ubiegłym roku zmieniły się przepisy dotyczące rozliczania prosumentów, czyli ci nowi, którzy weszli na rynek chyba od kwietnia zeszłego roku, rozliczają się według innego systemu. Wcześniej prosument produkował niejako do magazynu i później mógł wykorzystywać energię w ciągu całego roku. Jak oceniacie państwo te przepisy? Czy one są korzystniejsze dla tych małych inwestorów, czy korzystniejsze były stare przepisy, które mówiły o produkcji do magazynu i możliwości wykorzystania wyprodukowanej energii w ciągu roku?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Panie Senatorze, nowe przepisy oceniamy bardzo pozytywnie. Wbrew negatywnemu stanowisku, głównie branży instalacyjnej, która ma, co jest zrozumiałe, interes w tym, żeby zainstalować, wykonać, wybudować jak najwięcej instalacji, bo ta branża miała obawy przed wprowadzeniem nowych przepisów, muszą powiedzieć tak. Po pierwsze, nowy system net-billingu w stosunku do systemu net-meteringu jest korzystniejszy z punktu widzenia

bezpieczeństwa sieci elektroenergetycznej. Po drugie, powoduje, że prosument jest zainteresowany coraz większą autokonsumpcją, czyli w sytuacji, obrazowo, kiedy nie ma nas w domu, jesteśmy w pracy, a jest piękny słoneczny dzień, nasza instalacja pracuje, produkuje energię elektryczną, to powinniśmy być zainteresowani tym, żeby tę energię wykorzystać do własnych celów. Przypomnę, że prosument to nie jest zawodowy wytwórca energii elektrycznej, to producent i jednocześnie konsument energii elektrycznej, który produkuje energię wyłącznie na własne potrzeby. Nowy system doprowadził do tego, że prosumenci uzyskali motywację finansową, aby jak najwięcej energii zużyć na własne potrzeby, zaś nadwyżka tej energii jest sprzedawana operatorowi systemu dystrybucji w cenie, jaka jest ogłoszona przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne, w stałej cenie, ona jest ogłaszana w terminie do jedenastego danego miesiąca. Obecnie ta cena wynosi 577... Przepraszam, to było w październiku ubiegłego roku. Obecnie to jest cena 716 zł 80 gr za 1 MWh. Tak więc jest to, powiedziałbym, z punktu widzenia cenowego dzisiaj bardziej atrakcyjna oferta dla prosumenta, który rozlicza się w systemie net-billingu, niż dla tego, który rozlicza się w starym systemie net-meteringu, bo przypomnę, że tam obowiązują opusty, 20%, można powiedzieć, że to są koszty, które musimy ponieść z tytułu zmagazynowania energii w sieci elektroenergetycznej. Poza tym w każdym miesiącu mamy przyrost nowych instalacji prosumenckich o kilkanaście tysięcy. W ubiegłym roku w listopadzie, pod koniec listopada Agencja Rynku Energii ogłosiła, że przekroczyliśmy 1 milion 200 tysięcy prosumentów w Polsce. Uważamy, że ta zmiana systemu rozliczeń prosumentów była konieczna, korzystna i będzie dobrze służyć dalszemu rozwojowi ruchu prosumenckiego w Polsce.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję bardzo serdecznie, Panie Ministrze. *(Senator Kazimierz Kleina: To jeszcze w takim razie 1 pytanie. Ja przepraszam, że...)*

Dobrze, tylko prosiłbym krótko, bo mamy określone ramy czasowe i jesteśmy przed posiedzeniem Senatu.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Tak, króciutko. Czy w takim razie pan minister uważa, że można byłoby zaproponować tym prosumentom, którzy są związani starymi umowami, żeby mogli przechodzić na ten nowy system rozliczania, który jest według pana korzystniejszy dla producentów, dla tych mikroproducentów? I więcej już nie będę pytał.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Szanowny Panie Senatorze, w świetle ustawy o odnawialnych źródłach energii taka możliwość istnieje. Oczywiście jest to fakultatywne. Jeżeli prosument, który rozlicza się w starym systemie, zechce przejść do nowego systemu, może to zrobić w każdym czasie.

(Senator Kazimierz Kleina: Uważa pan, że on jest korzystniejszy od starego, czyli raczej należałoby zachęcać do tego prosumentów?)

Tak. Zachęcamy do tego również w ten sposób, że w narodowym priorytetowym programie „Mój prąd” też jest dofinansowanie do domowych magazynów energii na poziomie 16 tysięcy zł. I jest to właśnie rozwiązanie dla prosumentów, którzy funkcjonują w nowym systemie rozliczeń. Stąd też zachęcamy, aby „starzy” prosumenci chcieli przechodzić do nowego systemu i zaopatrywać swoje gospodarstwa domowe w domowe magazyny energii.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Rozumiem, że nie ma więcej chętnych do zabrania głosu.

Zamykam dyskusję.

Jest rekomendacja pani senator, aby Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej poparła projekt aktu prawnego.

Poddaję ten wniosek pod głosowanie.

Kto jest za? (3)

3 – za.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Zdalnie, jak rozumiem, nie ma nikogo.

3 głosy za, 1 senator się wstrzymał.

Komisja poparła projekt aktu prawnego.

Na wniosek Ministerstwa Klimatu i Środowiska, jeżeli nie ma głosów sprzeciwu, to przejdziemy teraz do rozpatrywania punktu piątego...

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA**

Panie Przewodniczący, jeśli mogę?

Ja miałbym prośbę, żeby jednak procedować zgodnie z porządkiem, ponieważ wszyscy mamy napięty kalendarz. Ja byłbym zwolennikiem tego, byśmy postępowali zgodnie z harmonogramem. Bo mnie nikt nie zapytał, czy...

(Zastępca Przewodniczącego Aleksander Szwed: Ja rozumiem, ta prośba była...)

Jednak chciałbym, żeby ten punkt był procedowany zgodnie z porządkiem. Taką mam prośbę.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Tak. To była prośba ze strony ministerstwa klimatu, ale jeżeli jest sprzeciw, to będziemy procedować zgodnie z porządkiem.

W związku z tym przechodzimy do rozpatrzenia dawnego punktu trzeciego porządku obrad: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie definicji przestępstw i kar związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz kar za takie przestępstwa, dokument o sygnaturze COM(2022) 684.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej. Zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Poproszę przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, pana ministra Sebastiana Kaletę, o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Rozpatrywany projekt dyrektywy dotyczy zapewnienia harmonizacji na szczeblu Unii

definiowania przestępstw polegających na naruszeniu unijnych środków ograniczających, w tym na omijaniu nakładanych przez Unię sankcji. Jest on wynikiem zgody na wpisanie na podstawie art. 83 ust. 1 tego rodzaju przestępstwa na listę europrzestępstw.

Rząd popiera projekt tej dyrektywy. W toku negocjacji będzie dążył do tego, aby projektowane przepisy wprowadzały skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające kary za naruszenie wszystkich unijnych środków ograniczających, a także kary za ich obchodzenie. Jest to szczególnie istotne w obliczu trwającej agresji Rosji przeciwko Ukrainie, zwłaszcza biorąc pod uwagę to, jak skomplikowana jest identyfikacja aktywów należących do oligarchów, którzy je ukrywają, wykorzystując złożone struktury prawne i finansowe, dotyczy to np. jachtów na wodach międzynarodowych, przenoszenia prawa własności mienia objętego sankcjami na osoby trzecie nieobjęte sankcjami lub poprzez przedsiębiorstwa fasadowe. Szczególnie ważna z perspektywy skuteczności tego instrumentu jest potrzeba doprecyzowania przepisów, które definiują różne formy przestępstwa naruszenia sankcji unijnych, np. udostępnienia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, umożliwienia wskazanym osobom fizycznym wjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub tranzytu przez takie terytorium, naruszenia lub niespełnienia warunków określonych w zezwoleniach udzielanych przez właściwe organy na prowadzenie konkretnych rodzajów działalności. Rząd będzie dążył do uszczegółowienia katalogu znamion poszczególnych typów naruszeń środków ograniczających oraz wyłączeń od nich, ponieważ wyłączenia są kluczowym elementem skuteczności tych przepisów. Rząd będzie dążył również do tego, żeby ten instrument mógł wejść w życie jak najszybciej.

Oczywiście Polska już swoje wewnętrzne przepisy związane z omijaniem sankcji ma, ale naszym celem jest to, żeby takie przepisy obowiązywały wszędzie. I to jest celem tej dyrektywy. Jednak z ubolewaniem muszę stwierdzić, że w przeciwieństwie do rozporządzenia, które było omawiane w poprzednim punkcie, nie ma takiej woli, żeby ten instrument wszedł w życie szybciej, bo niektóre państwa, w tym Niemcy, chcą, żeby ten instrument był transponowany, uwaga, 18 miesięcy po jego przyjęciu, więc dopiero za kilka lat te przepisy mogłyby obowiązywać na terenie Unii Europejskiej. Dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Poproszę teraz senator sprawozdawcę, panią Danutę Jazłowiecką, o przedstawienie projektu opinii komisji.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Panie Ministrze, 18 miesięcy to nie jest kilka lat, to jest 1,5 roku.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Sebastian Kaleta: Ale jeszcze negocjacje.)

Ja rekomenduję komisji poparcie tego aktu prawnego. Mam jednak do pana ministra pytanie. Otóż Polska nie przestrzega sankcji nałożonych na Rosję, wciąż kupujemy od Rosji gaz. Chciałabym zapytać: czy oznacza to, że z tego powodu, że nie przestrzegamy tych sankcji i udostępniamy środki Rosji objętej sankcjami, będziemy płacić kary? Już mamy taki dobry zwyczaj, od ponad 360 dni mamy naliczane kary w kwocie 1 miliona euro za nieprzestrzeganie praworządności. Czy teraz będą kolejne kary za nieprzestrzeganie sankcji?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA**

Widzi pani senator, Unia Europejska jest bardzo skuteczna, żeby sankcjonować Polskę za prawo do regulowania swoich spraw wewnętrznych, i z waszym wsparciem jest bardzo skuteczna, ale kiedy chodzi o sankcje przeciwko Rosji, to tak, 18 miesięcy transpozycja, jeszcze kilkanaście miesięcy potrwa negocjowanie tego instrumentu, więc wojna może się już skończyć, a Unia dopiero się zorientuje, że w międzyczasie nałożyła jakieś sankcje, które w niektórych państwach są po prostu omijane. Proszę nie szerzyć dezinformacji, że Polska jakichkolwiek sankcji nie przestrzega. Polska się do unijnych sankcji stosuje i jest krajem, który ma najostrzejsze przepisy za nieprzestrzeganie sankcji. Oczywiście Polska była krajem, który był silnie uzależniony od nośników energii z Rosji. I to dzięki działaniom tego rządu się od tych środków energii

uniezależniliśmy. Gdybyśmy trwali w polityce energetycznej, którą formował rząd formacji, którą pani reprezentowała, bylibyśmy w o wiele gorszej sytuacji. A jeśli pani ma jakieś informacje, które według mnie są fałszywe, na temat łamania sankcji w zakresie zakupu gazu, winna pani złożyć stosowne zawiadomienie, ponieważ polskie przepisy jasno penalizują właśnie nieprzestrzeganie sankcji przez przedsiębiorstwa i osoby fizyczne. Zatem gdyby tak było, powinna pani złożyć stosowne zawiadomienie. Według mojej wiedzy naruszeń w tym zakresie nie ma.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Bardzo proszę, Pani Senator.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Panie Ministrze, doskonale wiemy, że Polska – i to jest opublikowane – jest największym importerem gazu w Unii Europejskiej, w związku z tym trudno mi przyznać panu rację po tym, co pan powiedział.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Bardzo proszę.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA**

Może pani minister z ministerstwa klimatu chciałaby coś jeszcze dodać. Według mnie pani szerzy bardzo poważną dezinformację, fałszywe informacje prezentuje.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Anna Łukaszewska-Trzeciakowska: Ja za chwilę będę na temat rozporządzeń gazowych mówić, ale potwierdzam słowo...)

(Senator Danuta Jazłowiecka: Ale przepraszam, Pani Minister, my prowadzimy posiedzenie, prowadzi je pan przewodniczący. Zdaje się, że nie otrzymała pani głosu.)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Może jeszcze poproszę, żeby pan senator Kazimierz Kleina zadał pytanie.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Ja myślę, że niepotrzebne jest takie licytowanie się, który rząd zrobił więcej, i gdybyśmy uczciwie do tej sprawy podeszli, to moglibyśmy pokazać, że każdy z rządów po 1990 r. podejmował duże działania w tym kierunku, aby Polskę uniezależnić od jednego kierunku dostaw energii. Jedni zbudowali gazoport i inne zrealizowali projekty, inni budują inne rzeczy. I wydaje mi się, że trochę umiaru w tych wszystkich politycznych ocenach zawsze jest lepsze i korzystniejsze dla sprawy. I ja po prostu o to proszę. Tutaj jesteśmy po to, żeby mówić o sprawach, które rzeczywiście są ważne, istotne dla Polski, dla Europy, a nie po to, żeby teraz wykazywać, że to czy inne państwo jest lepsze od nas itd. To jest droga donikąd.

Moje pytanie dotyczy tego problemu, czy stwierdzono, że także na terenie Polski oligarchowie rosyjscy mają swoje własności lub środki, szczególnie jakoś ukrywają różnego rodzaju nieruchomości, podobnie jak w innych krajach europejskich, w tych może dla nich atrakcyjniejszych do kupowania nieruchomości itd. Czy tego typu rzeczy dotyczą także terenu Rzeczypospolitej?

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, zanim oddam głos, ja tylko przypomnę, że rozmawiamy o konkretnej dyrektywie Parlamentu Europejskiego, i prosiłbym, żeby jednak pytania dotyczyły...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Oczywiście to pytanie dotyczy. Tylko tutaj te określone zarzuty... Mieliśmy już na plenarnym posiedzeniu Senatu informację o tym, jak został ograniczony gaz z Rosji, i tutaj też nie zgodzę się ze stwierdzeniem pani senator.

Bardzo proszę, oddam teraz głos panu ministrowi.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA

Panie Senatorze, ten dokument dotyczy kar za nieprzestrzeganie sankcji, czyli jest to materia... prawo karne materialne.

Oczywiście rozumiem pana zainteresowanie wdrożeniem sankcji na poziomie szczegółowym, tym, jakie konkretnie aktywa zajęto i zabezpieczono. Tutaj MSWiA jest ministerstwem, które nadzoruje proces wdrażania sankcji w konkretnych przypadkach, jest lista zajętych aktywów. Tutaj z pewnością minister spraw wewnętrznych może udzielić takich informacji.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Panie Ministrze, myśmy otrzymali informację o tym, że firmy są własnością...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Sebastian Kaleta: Tak, jakie firmy itd.)

...różnych rosyjskich firm, to mamy. Ale myślę, że nie o to tu chodzi. Tutaj raczej chodzi o nieruchomości innego typu, niezwiązane wprost z działalnością gospodarczą, których de facto dotyczy także ten dokument, czyli różnego rodzaju nieruchomości o innym charakterze niż produkcyjny. Bo te spółki różnego rodzaju zostały przejęte i jest tam nadzór, zarząd komisaryczny. Czy to jest dobrze czy źle prowadzone, to jest inna kwestia, ale to zostało zrobione. Ja pytam: czy są nieruchomości innego typu, także jachty, takie jak są w innych krajach, szczególnie południowych, w Hiszpanii, we Francji itd.? Czy u nas też są tego typu obiekty?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA

Tak jak powiedziałem, na poziomie wykonawczym, jeśli chodzi o to, jakie konkretnie aktywa zostały zajęte, to jest właściwość ministra spraw wewnętrznych czy też Krajowej Administracji Skarbowej. Ten dokument dotyczy tego, jak państwa członkowskie będą karać osoby, które prowadzą aktywność polegającą na nieprzestrzeganiu sankcji. Czyli jeśli jakieś aktywo powinno być zamrożone i ten podmiot rosyjski

dąży do tego, żeby przepisać ten majątek, mówiąc kolokwialnie, na osoby trzecie nieobjęte sankcjami... Chodzi o to, żeby takie działania były karane. Tego dotyczy ten dokument.

A na poziomie wykonania przez Polskę, wedle mojej wiedzy, tak jak pan powiedział, też była informacja, to jest ten obszar, jakie konkretnie obiekty są... Nie wiem tak szczegółowo, czy tam jest jacht, czy są konkretne nieruchomości ani które. Na pewno są tam przede wszystkim spółki. Ale osobiście nie mam takiej szczegółowej informacji, bo to jest inny trochę obszar, obszar wykonawczy.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Ministrze.

(Senator Kazimierz Kleina: To ja miałbym prośbę...)

Jeżeli będzie prośba, to do ministra spraw wewnętrznych i administracji.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Tak. To ja miałbym prośbę, żeby przedstawić taką informację na piśmie. Jak mówię, nie dotyczy to tych spółek, które prowadzą działalność gospodarczą, gdzie było proste, łatwe przejęcie tych nieruchomości. Chodzi o to, czy są inne...

(Zastępca Przewodniczącego Aleksander Szwed: Dobrze, Panie Senatorze.)

...tak jak mówię, nieruchomości, ale też inne rzeczy, które zostały i są lub powinny być przedmiotem zajęcia.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Była przedstawiana informacja rządu i był przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na posiedzeniu plenarnym. O ile pamiętam, i była mowa o takich podmiotach, ale...

(Senator Kazimierz Kleina: Nie było.)

...oczywiście jak najbardziej wystąpimy o to, żeby pan senator otrzymał taką odpowiedź na piśmie.

Czy jeszcze są jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę zgłoszeń.

Zgodnie z rekomendacją pani senator komisja popiera projekt aktu prawnego.

Poddaję tę opinię komisji pod głosowanie.

Kto jest za? (3)

To już nie pytam, kto jest przeciw. 3 – za.

Komisja poparła projekt aktu prawnego.

Bardzo serdecznie dziękuję, Panie Ministrze.

Jeżeli nie będzie sprzeciwu ze strony Ministerstwa Rozwoju i Technologii, to przejdziemy do rozpatrywania dawnego punktu piątego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, dokument o sygnaturze COM(2022) 473.

Poproszę przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska, panią minister Annę Łukaszkowską-Trzeciakowską o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ANNA ŁUKASZEWSKA-TRZECIAKOWSKA**

Bardzo dziękuję.

W odpowiedzi na problem wysokich cen energii projekt rozporządzenia Rady przewidywał następujące działania o charakterze tymczasowym: ograniczenie zużycia energii elektrycznej ogółem i w określonych godzinach szczytowych, ograniczenie dochodów rynkowych wytwórców energii elektrycznej, a także redystrybucję środków do odbiorców końcowych, szczególne środki w odniesieniu do rynku detalicznego, możliwość zastosowania cen regulowanych także wobec małych i średnich przedsiębiorstw, a także rekompensat dla spółek obrotu za sprzedawanie energii w tych zamrożonych regulowanych cenach, wprowadzenie tymczasowej składki solidarnościowej wobec przedsiębiorstw sektora naftowego, węglowego, gazowego, rafineryjnego, a także redystrybucję środków do odbiorców końcowych.

W stanowisku rząd RP zaznaczył, że nadzwyczajne działania Unii Europejskiej w obszarze energii powinny być zgodne z zasadą solidarności energetycznej. Równocześnie jednak działania te powinny być oparte na odpowiedniej

do jej charakteru podstawie traktatowej. Rząd stał na stanowisku, że wykorzystywanie art. 122 do wprowadzania takich rozwiązań jest niebezpiecznym wyłomem w obowiązującej praktyce stanowienia prawa w Unii Europejskiej. Tu szczególnie chodzi o ewentualne podatki nakładane w tej drodze większościowej. Zdaniem rządu RP w sytuacji wysokich cen i ograniczonej dostępności paliw należy oszczędnie gospodarować energią elektryczną. Rząd był jednak przeciwny ustawieniu jednolitych, wiążących celów redukcji zużycia energii elektrycznej bez uwzględnienia uwarunkowań poszczególnych krajów członkowskich. Tytułem takiego uzupełnienia istotna informacja: zużycie energii elektrycznej liczone na mieszkańca i na gospodarkę w Polsce to jest ok. 70% energii, którą zużywają największe i najbogatsze gospodarki europejskie. W związku z tym podkreślaliśmy, że choć jesteśmy w jednym organizmie, jakim jest Unia Europejska, to te poziomy zużycia myśmy już redukowali wcześniej, w związku z tym poziom redukcji powinien być dostosowany do warunków, w jakich funkcjonujemy. Podkreślaliśmy także, że wprowadzamy na poziomie krajowym legislacyjne zachęty do oszczędzania energii, a także wspieramy rozwiązania w zakresie DSR. One są bardzo dobrze rozwinięte w Polsce i zareagowały poprzez wsparcie gotowości redukcji zapotrzebowania na rynku mocy. Ten rynek mocy okazał się bardzo potrzebny – za chwilę jeszcze o tym dwa zdania powiem – w czasie dialogu, który się toczy w tej chwili, na bieżąco w Unii Europejskiej, na temat nowego modelu rynku energii elektrycznej w całej Unii. Ten rynek w całej Unii oparty o krańcową cenę wyznaczaną przez najdroższe paliwo nie zadziałał, spowodował te perturbacje, które obserwowaliśmy latem zeszłego roku. W związku z tym w tej chwili Unia Europejska zdecydowała się na analizę i rewizję zasad rynku energii elektrycznej. My aktywnie w tym uczestniczymy i m.in. tutaj podkreślamy znaczenie rynku mocy. Udział jednostek rynku mocy w redukcji zapotrzebowania na wzrost mocy zakontraktowanej w akcjach głównych powinien wzrosnąć do minimum 250%.

Rząd RP stanął na stanowisku, że mechanizm ograniczenia dochodów inframarginalnych może być przydatnym narzędziem dla państw członkowskich, jednak powinno być ono elastyczne do zastosowania, m.in. uwzględniać różne poziomy przychodów dla poszczególnych

technologii wytwarzania energii elektrycznej. Ponadto wskazywaliśmy, że możliwe powinno być objęcie limitem dochodów także przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie obrotu energią elektryczną, aby zapobiec ryzyku nadmiernych dochodów z tej części rynku, szczególnie w grupach zintegrowanych pionowo w grupach kapitałowych. Skłonność do tego, żeby przenosić generacje nadmiarowych marż z wytwarzania na obrót, była w naszej opinii zbyt dużym ryzykiem. Stąd taki postulat przedstawialiśmy. Na marginesie powiem, że po przegłosowaniu 7 października tego rozporządzenia myśmy 8 października rozpoczęli legislację, która większość, a właściwie wszystkie z tych elementów działań tymczasowych zawartych w rozporządzeniu implementuje. Zwracaliśmy również uwagę na to, że w odniesieniu do składki solidarnościowej państwa członkowskie powinny mieć jak największą swobodę stosowania tego rodzaju rozwiązań, uwzględniając krajowe potrzeby oraz sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw.

Co jest istotne w ramach tej implementacji? Dosłownie kilka zdań. Po rozporządzeniu Rady mimo głosowania przeciwko przyjęciu rozporządzenia, głosowaliśmy tak wspólnie ze Słowacją, my to zaimplementowaliśmy. Tu podstawą był przede wszystkim art. 122. Zaimplementowaliśmy do polskiej regulacji, do ustawy, która już obowiązuje i funkcjonuje, większość rozwiązań. Mamy ceny maksymalne wyznaczone zarówno dla gospodarstw domowych, jednostek samorządu terytorialnego, jak i małych i średnich przedsiębiorstw. Polskie Sieci Elektroenergetyczne wyznaczają i publikują na stronie internetowej godziny szczytu rozumiane jako godziny z najwyższym przewidywanym zużyciem energii elektrycznej wytworzonej w źródłach innych niż odnawialne, które są wskazówką, kiedy najbardziej warto oszczędzać. Jednocześnie zapisaliśmy w kolejnych legislacjach zarówno obligatoryjne oszczędzanie energii elektrycznej dla administracji publicznej, jak i zachętę do oszczędzania „10 za 10”, 10% redukcji to 10% bonusu w kolejnym okresie rozliczeniowym, czyli jeszcze obniżenie rachunku. Pułap dochodów również jest wdrożony, to jest ustawa z 27 października. Tam zarówno wszystkie źródła wytwarzania, jak i spółki obrotu we wszystkich fazach tego obrotu objęte są maksymalną marżą, którą mogą osiągać, oraz maksymalnym

kosztem wytwarzania. Cała reszta dochodów odprowadzana jest na Fundusz Wyplaty Różnicy Ceny. Z kolei to jest źródło, z którego czerpie zarządca rozliczeń w celu zaspokajania spółek obrotu, które tę obniżoną cenę w transakcjach stosują.

Polska aktywnie uczestniczy, tak jak mówiłam, w pracach nad reformą rynku energii elektrycznej. *National paper* dotyczący reformy struktury rynku został opublikowany, jest już w przestrzeni publicznej. Jest to podobne do rozwiązań hiszpańskich i greckich. Tu istotne jest wprowadzenie mechanizmów mocowych, które w Polsce zadziałały, i przedłużenie ich obowiązywania na wielotowarowym, bo taki uważamy za najrozsądniejszy, rynku europejskim jako stałego elementu. Dodatkowo neutralność technologiczna w poszukiwaniu rozwiązań dla symulacji inwestycji w nowe źródła, w szczególności w energetykę jądrową, wzmocnienie i ochrona odbiorców końcowych, udział odbiorców w korzyściach z OZE i bezpośrednim finansowaniu tych projektów. Ten *non-paper* jest w tej chwili poddawany dyskusji na forum unijnym. Liczymy na konsensus podobny, jak w przypadku gazu, o którym będę mówiła za chwilę.

Pozwolę sobie jeszcze dwa zdania na temat tego, o co dopytywał pan senator, a mianowicie rozwoju *offshore*. My w Polsce uważamy, że to jest bardzo ważny element miksu energetycznego. Pan minister Zyska mówił o PEP, nie wspominał o tym, że w marcu zeszłego roku on był korygowany i dołożony został element suwerenności energetycznej jako immanentnej funkcji polskiego rynku energii. Tu m.in. stawiamy na *offshore*. Ze zdumieniem i zaniepokojeniem zwróciliśmy uwagę na to, że wczoraj, zdaje się, Duńczycy ogłosili wstrzymanie popierania *offshore* jako instalacji, która w ich miksie energetycznym jest najbardziej istotna. Wstrzymali te projekty i program rozwoju *offshore*. My takiego pomysłu nie mamy i nie planujemy, wręcz przeciwnie, przyspieszamy rozwój tej części rynku energii elektrycznej. Rozmawiamy z PSE o tym, żeby dokonało korekty wyprowadzeń mocy tak, żebyśmy wszyscy mogli być beneficjentami tego rodzaju energii jako najbardziej stabilnej z niestabilnych odnawialnych źródeł. Jeżeli chodzi o odpowiedź na temat rynku energii elektrycznej, to tyle.

Jeżeli będzie potrzeba uzupełnienia w kwestii gazowej, to służę. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Minister.

Poproszę teraz senatora sprawozdawcę, pana Kazimierza Kleinę, o przedstawienie projektu opinii komisji.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Panie Przewodniczący! Pani Minister! Szanowni Państwo!

Właściwie chciałbym rekomendować przyjęcie tego dokumentu nawet bez uwag, zdając sobie sprawę z tego, że Polska generalnie wszystkie te zapisy, jakie są w tym projektowanym dokumencie, wcieliła w życie. Tak więc myślę sobie, z jakiego powodu, po co znowu wykazywać jakąś tam niepotrzebną różnicę zdań, skoro my w niektórych sprawach poszliśmy nawet dalej, niż proponują te zapisy. Dlatego też nie do końca rozumiem tę krytyczną ocenę tego rozporządzenia, jaką państwo macie. Niektóre z tych uwag, które tutaj są, można byłoby zaakceptować. Ja bym złożył wniosek o poparcie tego dokumentu ze względu na to, że po prostu myśmy wszystko, co zostało tutaj powiedziane, w zasadzie wcielili, a nawet więcej, z ewentualnym uwzględnieniem uwag rządu dotyczących... Trudno byłoby mi w tej chwili wymienić te rzeczy, które warto byłoby wskazać, ale one w tym dokumencie przygotowanym przez rząd są wyartykułowane. Tak więc ja bym jednak rekomendował przyjęcie tego dokumentu z uwagami rządu, bo wydaje mi się, że to jest racjonalne. Jeżeli my wszystko wprowadzamy, to jest jakby szukanie...

(*Zastępca Przewodniczącego Aleksander Szwed: Bardzo dziękuję, Panie...*)

...obszarów konfliktu w sprawach, w których my jesteśmy za, a nawet jeszcze dalej.

Przy okazji dodam, że zaciekała mnie ta decyzja Duńczyków, o której tu pani powiedziała, chyba specjalnie, żebyśmy rozpoczęli rozmowę na ten temat, bo to jest trochę zaskakująca rzecz.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ANNA ŁUKASZEWSKA-TRZECIAKOWSKA

Dla nas wszystkich. Duńczycy zawiesili program rozwoju offshore.

(*Senator Kazimierz Kleina: Z jakiego powodu? Czym to uzasadniają?*)

Jeszcze nie mamy uzasadnienia. To zostało wczoraj ogłoszone. Zastanawiają się kwestiami pomocy publicznej, która może być naruszeniem zasad unijnych pomocy państwa. Wszystkie rozpatrywane wnioski dotyczące rozwoju morskiej energetyki wiatrowej na duńskim obszarze morskim zostały wstrzymane, ich rozpatrywanie zostało wstrzymane. To jest informacja z wczoraj, ja dzielę się nią niezwłocznie. Podejrzewam, że będą przemodelowywać również swój miks energetyczny. Być może ta wyspa energetyczna, która miała być, pozostaje w zawieszeniu albo w rozstrzygnięciu między Niemcami a Danią. Pewnie będziemy dowiadywać się więcej. To jest informacja z dzisiaj. Ja bym chciała uspokoić, że w naszych programach zrównoważonego miksu energetycznego nikomu nie wpada do głowy takie wstrzymywanie projektów, wręcz przeciwnie, uważamy, że należy przyspieszyć rozwój morskiej energetyki wiatrowej jako tej, która jest najbardziej stabilna z niestabilnych.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Minister.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Jeśli mogę... To jest rzeczywiście zaskakujące, bo ta wyspa energetyczna to był taki wielki projekt, którym oni się szczycili, chwalili w różnych miejskach.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ANNA ŁUKASZEWSKA-TRZECIAKOWSKA

Obawiam się, że w tej chwili dokonują analizy, tak Duńczycy, jak i Niemcy, jak i pewnie Szwedzi, co do przebudowy swoich mikсів energetycznych.

Wojna energetyczna, która zmieniła wszystko w Polsce, jak mi się wydaje, zmieniła też podejście całej Europy i będzie poważna dyskusja na ten temat. Zachęcam do śledzenia i wspierania polskiego stanowiska, jeżeli chodzi o *new market design*. To się w tej chwili w Unii Europejskiej dzieje i może być kluczowe dla rozwoju procesów inwestycyjnych również w Polsce. Te marginalne źródła, które wyznaczały cenę krańcową, spowodowały duże zaburzenia w gospodarkach nie tylko polskiej, właściwie całej Europy, największych importerów rosyjskiego gazu, czyli przede wszystkim Francuzów, Hiszpanów, Belgów. Cała Europa analizuje, dyskutuje, tworzy koalicje. Zachęcam do tego, żeby wspierać polski głos. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Minister.

Pan senator, przedstawiając projekt opinii komisji, rozpoczął dyskusję.

Ja tylko zapytam: czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Pan senator rekomenduje, aby komisja poparła projekt aktu z uwagami rządu.

Poddaję to pod głosowanie.

Kto jest za? (3)

Jednogłośnie, 3 głosy za.

Bardzo serdecznie dziękuję.

Rozumiem, że teraz przejdziemy do dawnego punktu szóstego, a później powrócimy do dawnego czwartego.

Przechodzimy do rozpatrzenia dawnego punktu szóstego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Rady: Zwiększenie solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu, transgranicznej wymianie gazu i wiarygodnym poziomom odniesienia cen. Dokument o sygnaturze COM (2022) 549.

Poproszę panią minister o przedstawienie stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
ANNA ŁUKASZEWSKA-TRZECIAKOWSKA

Bardzo dziękuję.

Stanowisko rządu dotyczące rozporządzenia Rady, które pan przewodniczący przywołał.

Rząd ocenia przeprowadzony przez Komisję Europejską proces legislacyjny w zakresie ograniczenia wysokości cen gazu na rynku europejskim. Priorytetem jest i będzie dla nas to, aby propozycje przełożyły się na realną ulgę dla wszystkich odbiorców gazu ziemnego. Z naszego punktu widzenia kluczowym aspektem rozporządzenia w sprawie wzmocnienia solidarności było umożliwienie rozpoczęcia osobnego procesu legislacyjnego w sprawie limitu cenowego na gaz ziemny. Tutaj koalicja 15 krajów, którym m.in. liderowała Polska, osiągnęła sukces. Udało się wprowadzić *price cap* na gaz sprowadzany do Unii Europejskiej. Polska poparła zatem oba rozporządzenia na posiedzeniu Rady 19 grudnia 2022 r.

W toku negocjacji Polska stała na stanowisku, że dodatkowe propozycje uwzględniane w projekcie legislacyjnym, takie jak agregacja popytu na poziomie Unii Europejskiej w tej platformie, dobrowolne wspólne zakupy gazu, opracowanie nowego benchmarku dla cen LNG, mechanizm zarządzania zmiennością cen w ciągu dnia oraz monitorowanie rynku w celu identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości i nadużyć, będą pozytywnie oddziaływać na ceny gazu ziemnego.

Stanowisko Polski wobec tego rozporządzenia było pozytywne i to rozporządzenie zyskało poparcie. Myśmy głosowali za, mając na uwadze również łączność tego rozporządzenia z rozporządzeniem dotyczącym *price cap* na gaz. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Minister.

Teraz poproszę senatora sprawozdawcę, pana Kazimierza Kleinę, o przedstawienie projektu opinii komisji.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Opinia pozytywna.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś chciałby zadać jakieś pytanie? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Pan senator zarekomendował poparcie projektu aktu prawnego.

Poddaję to pod głosowanie.

Kto jest za? (3)

3 głosy za, jednogłośnie.

Stwierdzam, że komisja przyjęła projekt aktu prawnego.

Przechodzimy teraz do dawnego punktu czwartego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Instrument Nadzwyczajny Jednolitego Rynku i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) 2679/98. Dokument o sygnaturze COM (2022) 459.

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Rozwoju i Technologii, panią minister Kamilę Król, o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
ROZWOJU I TECHNOLOGII
KAMILA KRÓL

Bardzo dziękuję.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Celem propozycji Komisji Europejskiej w odniesieniu do Instrumentu Nadzwyczajnego Jednolitego Rynku jest zapewnienie szybkich, jak również praktycznych rozwiązań problemów, które są związane ze swobodnym przepływem towarów, usług oraz osób i które mogą się pojawić na jednolitym rynku Unii Europejskiej w czasie kryzysu. W projekcie przedmiotowego rozporządzenia, w zależności od poziomu ryzyka, są określone 3 tryby zarządzania kryzysowego. Jest tryb planowania awaryjnego, tryb podwyższonej czujności, jak również tryb sytuacji nadzwyczajnej.

Co do zasady, jeżeli chodzi o ogólny cel propozycji i rozwiązania, które mają na celu zapewnić lepszą koordynację, jak również wymianę informacji w sytuacjach nadzwyczajnych, oraz te, które mają uprościć i przyspieszyć dostępność produktów istotnych w czasie kryzysu, to są one godne poparcia. Niemniej jednak propozycje Komisji Europejskiej znacząco wychożą poza ogólny cel i wprowadzają wiele rozwiązań, które budzą wątpliwości, jeżeli chodzi

o zasadę pomocniczości. Rozwiązania wątpliwe są na ten moment wyjaśniane w toczących się negocjacjach na posiedzeniach Grupy Roboczej do spraw Konkurencyjności i Wzrostu.

Jeżeli chodzi o zastrzeżenia, to w pierwszej kolejności trzeba tutaj wskazać na rozwiązania, które mogą stanowić daleko idące obciążenia dla przedsiębiorców. Chodzi tutaj o priorytetowe zamówienia towarów, co może wymagać zmiany profilu produkcji, czy też obowiązek przekazywania Komisji informacji, które mogą dotyczyć tajemnic biznesowych podmiotów gospodarczych. Wątpliwości podobne do naszych wyrażają również inne państwa członkowskie oraz europejskie organizacje przedsiębiorców, przykładowo BusinessEurope, EuroCommerce oraz Eurochambres.

Jeżeli chodzi o wątpliwości rządu, to tutaj podnoszona jest kwestia gromadzenia rezerw strategicznych przez państwa członkowskie. W ramach konsultacji wnioskowaliśmy, by obszar ten był ewentualnie przedmiotem zaleceń i wytycznych kierowanych do państw członkowskich, a nie interwencji legislacyjnej, ponieważ przepisy przedmiotowego rozporządzenia ingerują w krajowe rozwiązania dotyczące rezerw strategicznych, na co zwracają uwagę również inne państwa członkowskie. Co więcej, rozporządzenie daje zbyt daleko idące prerogatywy Komisji Europejskiej w zarządzaniu procesami gospodarczymi po uruchomieniu trybów o charakterze kryzysowym. Tutaj też będziemy dążyć do tego, by zapewnić większą rolę państw członkowskich w Radzie Unii Europejskiej w zarządzaniu kryzysem na jednolitym rynku Unii Europejskiej. W trakcie prac nad projektem będziemy również dążyć do usunięcia z propozycji elementów, które wychodzą poza cel wniosku, i przyjęcia tylko tych rozwiązań, które będą niezbędne na czas kryzysu, czyli tych, które będą porządkowały zasady koordynacji i zarządzania jednolitym rynkiem z poszanowaniem obowiązującego prawa. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Minister.

Poproszę teraz senatora sprawozdawcę, pana Kazimierza Kleinę, o przedstawienie projektu opinii komisji.

SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Generalnie, co do zasady mam pozytywne zdanie na temat dokumentu, który został przygotowany w Komisji Europejskiej. On oczywiście będzie nam dobrze służył w czasie kryzysu. Jednak zgodnie z tym, co powiedziała pani minister, mam wątpliwości dotyczące tego, że niektóre zapisy mogą prowadzić do zbyt daleko idącej ingerencji w samodzielność podmiotów gospodarczych. Wydaje się, że słuszne jest zwrócenie uwagi na ten temat. Dlatego ja bym... Generalnie jestem na tak i popieram ten przepis, ale uwagi, które zostały zgłoszone... Może nie wszystkie, ale trudno tutaj wymienić te, które są dotyczące... Może ewentualnie powinniśmy iść na pewne ustępstwa, ale te kwestie zostaną wynegocjowane w trakcie dalszych rozmów. Dotyczy to szczególnie rezerw strategicznych. Te sprawy, według mnie, powinny być koordynowane w ramach całej Unii Europejskiej, ale ingerencja w niektóre działania podmiotów gospodarczych, prywatnych czy publicznych, to jest zbyt dalekie rozwiązanie. Wydaje mi się, że na ten temat trzeba jeszcze rozmawiać i trzeba to negocjować, dlatego proponowałbym, żeby przyjąć pozytywną opinię z uwagami, ale trudno mi rozdzielić te uwagi.

(Zastępca Przewodniczącego Aleksander Szwed: Dziękuję, Panie Senatorze.)

Szczegółowe zapisy są takie, że są one kwestią dyskusyjną, ale generalnie, co do zasady, wydaje się, że to rozwiązanie jest dobre. Uwagi, które rząd wnosi w tych najważniejszych sprawach, dotyczących przedsiębiorców, są zdecydowanie istotne i należałoby te kwestie dalej podnosić.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Senatorze.

Otwieram dyskusję.

Czy są jakieś pytania? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Pan senator rekomenduje, aby komisja poparła projekt wraz z uwagami rządu.

Poddaję to pod głosowanie.

Kto jest za? (3)

3 senatorów za, jednogłośnie.

Stwierdzam, że komisja poparła projekt wraz z uwagami rządu.

Bardzo serdecznie dziękuję, Pani Minister.

Przechodzimy teraz do dawnego punktu ósmego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie horyzontalnych wymogów w zakresie cyberbezpieczeństwa dla produktów z elementami cyfrowymi, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020. Dokument o sygnaturze COM (2022) 454.

Poproszę przedstawiciela Kancelarii Prezesa Rady Ministrów... Jest z nami zdalnie pan minister, sekretarz stanu Adam Andruszkiewicz. Poproszę o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

**SEKRETARZ STANU
W KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW
ADAM ANDRUSZKIEWICZ**

Bardzo serdecznie dziękuję.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Sprzęt i oprogramowanie coraz częściej padają celem udanych cyberataków, które do 2021 r. doprowadziły do szacowanego globalnego rocznego kosztu cyberprzestępczości w wysokości 5,5 biliona euro. Z takimi produktami wiążą się 2 główne problemy zwiększające koszty dla użytkowników i społeczeństwa, tj. niski poziom cyberbezpieczeństwa, który przejawia się w powszechnych podatnościach oraz niewystarczającym i niespójnym dostarczaniu aktualizacji zabezpieczeń w celu wyeliminowania tych podatności, oraz niedostateczne zrozumienie i dostęp do informacji przez użytkowników, co uniemożliwia im wybór produktów o odpowiednich właściwościach w zakresie cyberbezpieczeństwa lub korzystanie z nich w sposób bezpieczny.

Bezpieczeństwo produktu z elementami cyfrowymi ma wyraźny wymiar transgraniczny, ponieważ produkty wytwarzane w jednym państwie są często wykorzystywane na całym rynku wewnętrznym. Ponadto incydenty dotyczące początkowo pojedynczego podmiotu lub jednego państwa członkowskiego często w ciągu kilku minut rozprzestrzeniają się na cały rynek unijny. Chociaż obowiązujące przepisy dotyczące rynku wewnętrznego mają zastosowanie

do niektórych produktów z elementami cyfrowymi, większość sprzętu i oprogramowania nie jest obecnie objęta żadnymi przepisami Unii Europejskiej regulującymi cyberbezpieczeństwo. Obecne ramy prawne UE nie odnoszą się do cyberbezpieczeństwa wszystkich produktów z komponentem cyfrowym, nawet jeśli naruszenia bezpieczeństwa w wyniku cyberataków w coraz większym stopniu są wymierzone w podatności tych produktów, co powoduje znaczne koszty społeczne i gospodarcze. Dlatego też celem regulacji jest ustanowienie wspólnych standardów cyberbezpieczeństwa dla urządzeń podłączonych do sieci internetowej. Proponowane przepisy zwiększą normy dotyczące zasad cyberbezpieczeństwa i będą promować bardziej bezpieczne sprzęt oraz oprogramowanie.

Szanowni Państwo, Wysoka Komisjo, stanowisko rządu dotyczące przedmiotowego rozporządzenia jest jak najbardziej pozytywne. Przyjmujemy konieczność podjęcia przez Komisję Europejską działań mających na celu zapewnienie wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa produktów z elementami cyfrowymi, ponieważ, w naszej opinii, umożliwi to przedsiębiorcom i konsumentom bezpieczniejsze korzystanie z takich produktów. Rząd RP stoi również na stanowisku, po analizie przepisów zawartych w rozporządzeniu i dołączonych do niej załączników, że przyjęcie tej regulacji jest potrzebne, jednakże minimalny okres na dostosowanie się podmiotów objętych zakresem niniejszego rozporządzenia powinien wynosić 36 miesięcy.

Wiele przepisów wymaga gruntownej analizy. Chodzi w szczególności o zakres produktów i ich kwalifikację. Regulacja jest bardzo szeroka i dotyczy wielu różnych produktów z różnych gałęzi gospodarki, przez co musi spełniać warunek proporcjonalności i być dostosowana do realiów cyklu życia danej kategorii produktów, które nie mogą być traktowane jednakowo. W szczególności należy ustalić okresy przejściowe umożliwiające wprowadzenie do obrotu produktów już wyprodukowanych lub zaimportowanych, tak aby nie było potrzeby ich utylizacji, co mogłoby mieć negatywny wpływ na środowisko. Takie podejście powinno uwzględniać czas związany z cyklem projektowania i produkowania danego produktu.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej popiera horyzontalny charakter regulacji, który powinien być spójny z wynikającymi z dokumentów

strategicznych EU założeniami działań Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa. Regulacja musi być jednak proporcjonalna i nie nakładać na przedsiębiorców nieuzasadnionych, nadmiernych obowiązków.

Komisja Europejska w uzasadnieniu do regulacji wskazała, że wprowadzona regulacja zwiększy koszty przestrzegania i egzekwowania przepisów dla przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, jednostek notyfikowanych oraz organów publicznych akredytujących i nadzorujących rynek. Dla deweloperów oprogramowania i producentów sprzętu zwiększą się bezpośrednie koszty dostosowania produkcji mającego na celu osiągnięcie wymagania co do zgodności, oceny zgodności dokumentacji i obowiązków sprawozdawczych. Szacuje się, że koszty przestrzegania przepisów wyniosą ok. 29 miliardów euro w przypadku szacunkowej wartości rynkowej produktu z elementami cyfrowymi o obrotach do 1 miliarda 485 milionów euro.

Polska wskazuje, że podmioty, w szczególności takie jak MŚP i administracji publicznej, muszą mieć zagwarantowane dofinansowanie w celu wdrożenia regulacji. Musi to znaleźć odzwierciedlenie w środkach pomocowych i programach unijnych, takich jak Cyfrowa Europa, które zapewniłyby środki finansowe dla podmiotów objętych regulacjami. Tylko w ten sposób będzie można zagwarantować skuteczne wejście w życie regulacji i osiągnięcie celu, jakim jest wzmocnienie cyberbezpieczeństwa na poziomie Unii Europejskiej.

Bardzo dziękuję, Pani Przewodniczący.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Poproszę teraz senator sprawozdawcę, panią Danutę Jazłowiecką, o przedstawienie projektu opinii komisji.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Dziękuję bardzo.

Ja rekomenduję komisji poparcie aktu prawnego z uwagami rządu.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Pani Senator.

Otwieram dyskusję.

Rozumiem, że pani senator ma jeszcze pytanie.

Bardzo proszę.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Tak, nawet kilka pytań.

Otóż, Panie Ministrze, na jakim etapie są w tej chwili negocjacje dotyczące tego rozporządzenia? Jakie państwo macie wsparcie odnośnie do waszych uwag, w jakich krajach? To jest moje pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. W jaki sposób zabezpieczona zostanie własność intelektualna? Jak w ogóle wyglądają prace nad zabezpieczeniem własności intelektualnej? Tak naprawdę mamy tu do czynienia z bardzo trudną materią, jaką jest cyfryzacja, a szczególnie wprowadzenie rozwiązań dotyczących cyfryzacji w ramy prawne.

Kolejne moje pytanie. Proszę podać przykłady produktów z elementami cyfrowymi produkowanych poza Unią Europejską. To pytanie chciałabym rozszerzyć o informację, czy Komisja Europejska prowadzi jakieś negocjacje z krajami spoza Unii Europejskiej, by prawo, które będzie obowiązywało w Unii Europejskiej, miało jakieś rozszerzenie... A nawet nie jakieś, to ja bym chciała, żeby w całości... Chodzi o rozszerzenie poza Unią Europejską.

Z czego wynikają tak bardzo wysokie kary? Ja rozumiem, że to jest materia, która stanowi olbrzymie niebezpieczeństwo dla społeczeństw, ale przyznam, że byłam zaskoczona tak wysokimi karami.

Chciałabym się dowiedzieć... Nie mówił pan o tym, a w przygotowaniu tego prawa jest uwzględniona również rola europejskiego inspektora ochrony danych. Jaka jest opinia inspektora na temat tego całego przedsięwzięcia?

I ostatnie moje pytanie. Chciałabym zapytać, czy to jest poważne, by ministerstwo 7 października zwróciło się z prośbą o konsultację, co już kilkakrotnie zaznaczyłam, niełatwej materii,

i zbierało uwagi po 10 dniach... Dano termin do 17 października. To było po 10 dniach, w których... Prośba o zapytanie była w piątek. 4 dni w tych 10 dniach to były sobota i niedziela. Tak naprawdę było tylko kilka dni na to, by zainteresowane organizacje, instytucje mogły się wypowiedzieć. Czy to jest poważne traktowanie? Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Senator.
Panie Ministrze, mamy tutaj szereg szczegółowych pytań.
Bardzo proszę.

SEKRETARZ STANU
W KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW
ADAM ANDRUSZKIEWICZ

Bardzo dziękuję za te pytania. Za chwilę na pytania pani senator odpowiedzą szczegółowo nasi eksperci.

Co do ostatniego pytania wydaje mi się, Pani Senator, że to jest raczej dość standardowy termin, jeśli chodzi konsultacje i rozmowy na temat aktów prawnych. Absolutnie nie jest tak, Pani Senator, że my jesteśmy zamknięci i pracujemy tylko w sztywnych terminach i ramach. Jeśli jakiegokolwiek organizacje czy środowiska lub państwo parlamentarzyści chcieliby wnieść swoje uwagi, wnioski, również do naszego stanowiska, to absolutnie jesteśmy na to otwarci na zazwyczaj każdym etapie prac legislacyjnych. Wydaje mi się, że jest to jak najbardziej normalna procedura. Nie odnosimy się tutaj do żadnych złośliwości. Po naszej stronie takich złośliwości po prostu nie było.

Prosiłbym nasz zespół o odniesienie się szczegółowo do – niektórych skądinąd bardzo słusznych – pytań pani senator.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Bardzo proszę.

NACZELNIK WYDZIAŁU
WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ
W OBSZARZE CYBERBEZPIECZEŃSTWA
W DEPARTAMENCIE
CYBERBEZPIECZEŃSTWA
W KANCELARII PREZESA
RADY MINISTRÓW
MARCIN DOMAGAŁA

Dzień dobry państwu.
Szanowna Komisjo!

Odniosę się do pytań. Jeśli chodzi o własność intelektualną, to przepisy związane z RODO, GDPR są ujęte w tej regulacji i będą przestrzegane. Ta regulacja musi być spójna w zakresie własności intelektualnej.

Jeśli chodzi o procedowanie rozporządzenia, to do tej pory odbyły się 2 spotkania w tym zakresie, 18 stycznia i 1 lutego. Do tej pory zostało omówionych kilkanaście pierwszych artykułów regulacji. Polska, tak jak kilka innych krajów, zgłasza swoje uwagi. W większości jesteśmy bardzo spójni, w szczególności z Duńczykami, Holendrami, Francuzami i Węgrami. Jest tu dosyć spore poparcie. Sama regulacja jest bardzo trudna. Tak jak pan minister wspominał, ona jest regulacją horyzontalną, dotyczącą bardzo wielu różnego typu produktów, od softwaru, czyli od oprogramowania, poprzez różnego typu produkty hardware, w szczególności w zakresie OT, a więc produkty, które mają dużo dłuższy i zupełnie inny cykl życia niż komponenty typu telefony komórkowe. To są zupełnie inne systemy, zupełnie inne produkty. Walczymy o to, żeby przedłużyć okres związany z dostosowaniem, dlatego że sama regulacja określa w tej chwili 24 miesiące na wejście w życie od momentu jej przyjęcia, a w zakresie dotyczącym obowiązków producentów – 12 miesięcy. Z naszego punktu widzenia, ale też z punktu widzenia wielu państw członkowskich jest to zbyt krótki okres dostosowawczy.

Co do pani pytania dotyczącego analizy prowadzonej przez Komisję Europejską w zakresie produktów spoza Unii Europejskiej, to Komisja Europejska nie przedstawiła informacji dotyczącej tego, czy negocjuje na forum międzynarodowym jakiegokolwiek kwestie związane z tą regulacją. Proszę pamiętać, że regulacja dotyczy bezpośrednio wszystkich produktów, które znajdują się czy są sprzedawane na jednolitym rynku cyfrowym. W związku z tym ona z automatu

będzie dotyczyć tych wszystkich produktów, które są produkowane poza Unią Europejską. Tutaj nie będzie rozróżnienia, czy jest to produkt produkowany w Unii Europejskiej, czy poza nią. Wszystkie produkty, które znajdują się na terenie Unii Europejskiej... Jeżeli produkt jest produkowany poza Unią... Importer, dystrybutor takiego produktu również będzie podlegał regulacjom.

Jeśli chodzi o kary, to one nie były jeszcze przedmiotem dyskusji w horyzontalnej grupie roboczej do spraw cyberbezpieczeństwa, gdzie akt jest negocjowany. Podejście Komisji Europejskiej wiąże się z tym, żeby kara była na tyle odstraszająca, by była skuteczna. Na chwilę obecną nie mogę powiedzieć, czy to nie zostanie w żaden sposób zmienione.

Jeśli chodzi o inspektora Unii Europejskiej, to jeśli mogę... Niestety nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie bezpośrednio. Jeśli moglibyśmy przekazać komisji odpowiedź na to pytanie w jak najszybszym czasie, to tak byśmy zrobili. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję.

Jak najbardziej istnieje możliwość udzielenia odpowiedzi pisemnej.

Jeszcze pani senator Danuta Jazłowiecka chciałaby o coś dopytać.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję bardzo.

Przyznam, że jestem rozzarowana odpowiedzią doradcy odnośnie do własności intelektualnej. Tutaj też bym poprosiła o informację pisemną o tym, w jaki sposób będzie ona zabezpieczona w tym akcie prawnym.

Zaskoczona jestem również tym, że państwo nie jesteście zainteresowani tym, czy Komisja Europejska prowadzi jakieś negocjacje, by rozszerzyć to prawo, które będzie stosowane w Unii Europejskiej, poza samą Unią Europejską. Niepokoi mnie również pana reakcja w odniesieniu do tego, że produkty sprzedawane na jednolitym rynku cyfrowym będą musiały być objęte tym prawem. Ja doskonale rozumiem, że tak

powinno się stać, ale mam pytanie. Czy kraje, które... Czy przedsiębiorstwa, które nie będą chciały przyjąć tych zasad prawnych... Czy to znaczy, że będziemy mieli ograniczony dostęp do niektórych produktów w przypadku, kiedy to prawo nie będzie zaakceptowane przez poszczególnych producentów z krajów trzecich?

Zwrócił pan uwagę na to, że kary są wysokie, że one powinny odstraszać od chęci naruszania prawa, i tu się z panem zgadzam. Jednocześnie kary muszą być również możliwe do wyegzekwowania. Tak więc trzeba znaleźć tutaj jakieś rozwiązanie, które zabezpieczy w znakomitej części i jedno, i drugie. Mówię o odstraszaniu i skuteczności egzekwowania tych kar. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Pani Senator.

Czy pan minister chciałby jeszcze coś dopowiedzieć, przekazać jakieś informacje?

SEKRETARZ STANU
W KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW
ADAM ANDRUSZKIEWICZ

Tak. Dziękuję.

Zasadniczo zgadzam się tutaj z panią senator, że powinniśmy lobbować za tym, żeby te przepisy były rozszerzone na towary, które będą importowane do Unii Europejskiej. Uważam, że... Prosiłbym mój zespół, żeby zwrócić na to uwagę. Bardzo dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Ministrze.

Oczekujemy odpowiedzi pisemnej na pytania, które zaznaczyli pani senator i przedstawiciele ministerstwa.

Czy jeszcze są jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Zgodnie z rekomendacją pani senator poddaję pod głosowanie stanowisko, że komisja popiera projekt aktu wraz z uwagami rządu.

Kto jest za? (4)

4 senatorów za, jednogłośnie.

Stwierdzam, że komisja poparła projekt aktu prawnego w tym punkcie wraz z uwagami rządu.

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Przechodzimy do rozpatrzenia dawnego punktu dziewiątego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki na rzecz zapewnienia wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego w całej Unii, akt w sprawie Interoperacyjnej Europy. Dokument o sygnaturze COM (2022) 720.

Poproszę przedstawiciela Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pana ministra Adama Andruszkiewicza, o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

**SEKRETARZ STANU
W KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW
ADAM ANDRUSZKIEWICZ**

Bardzo serdecznie dziękuję.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Celem projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki na rzecz zapewnienia wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego w całej Unii Europejskiej jest ustanowienie środków prawnych i organizacyjnych pozwalających na zwiększenie poziomu współpracy rozwiązań cyfrowych sektora publicznego w całej Unii Europejskiej. Uregulowanie kwestii interoperacyjności transgranicznej usług elektronicznych świadczonych przez sektor publiczny Unii jest warunkiem koniecznym dalszego rozwoju wszystkich aspektów jednolitego rynku cyfrowego. W środowisku, w którym jest zapewniona interoperacyjność, organizacje mogą współdziałać, osiągając wzajemne korzyści. Zgodnie z europejskimi ramami interoperacyjności pojęcie interoperacyjności jest ujmowane jako zdolność organizacji do współdziałania na rzecz osiągnięcia celów korzystnych dla wszystkich stron, co obejmuje wymianę informacji między tymi organizacjami, dzielenie się wiedzą, poprzez realizowane przez nie procedury, za pomocą wymiany danych między stronami ICT.

Pojęcie interoperacyjności ma fundamentalny charakter dla rozwoju cyfrowej administracji, która w coraz większym stopniu

wykorzystuje wymianę ustandaryzowanych danych. Przyczynia się to do zwiększenia efektywności działania podmiotów publicznych przy równoczesnym zmniejszaniu obciążeń obywateli i przedsiębiorców.

Należy podkreślić, że interoperacyjności nie da się zapewnić jedynie przy wykorzystaniu współpracujących rozwiązań technicznych, takich jak sieć telekomunikacyjna i systemy teledinformatyczne. Wymagane jest zapewnienie równoległe interoperacyjności prawnej, interoperacyjności organizacyjnej, interoperacyjności semantycznej oraz technicznej. Projekt rozporządzenia tworzy warunki do podniesienia poziomu transgranicznej interoperacyjności w każdym z wymienionych wymiarów. Wprowadzenie rozwiązań zgodnych z wymaganiami interoperacyjności skutkować będzie w dłuższej perspektywie dalszym obniżaniem kosztów ponoszonych przez organy władzy publicznej na realizację zadań publicznych drogą elektroniczną, w szczególności o wymiarze transgranicznym. Projekt rozporządzenia promuje stosowanie otwartego oprogramowania i otwartych standardów jako czynników wspierających interoperacyjność, w tym zmniejszających ryzyko cyberataków i blokady technologicznej. Polska popiera ideę wzmocnienia interoperacyjności transgranicznej stanowiącą istotę projektu rozporządzenia. Podzielamy opinię Komisji Europejskiej, że kwestia interoperacyjności jest kluczowa w procesach planowania, budowy, wdrażania i rozwoju wysokiej jakości elektronicznych usług publicznych, zarówno w państwach członkowskich Unii, jak i rozwiązań paneuropejskich. To rozporządzenie wymaga podjęcia działań na szczeblu wspólnotowym. Cel nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający jedynie przez indywidualne działania państw członkowskich.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że niektóre zapisy projektu rozporządzenia wymagają doprecyzowania. Ich obecne brzmienie jest niejasne lub może sugerować konieczność niewspółmiernie zwiększonego dodatkowego obciążenia administracji publicznej. Biorąc pod uwagę szeroki zakres zadań wynikających z rozporządzenia, w stanowisku rządu podkreślamy, że 3-miesięczny okres przewidziany na jego wejście w życie wydaje się zbyt krótki. Ze względu na mniejszy potencjał organizacyjno-techniczny organów władzy samorządowej od potencjału

organów władzy rządowej rząd Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że obowiązki nakładane przez rozporządzenie powinny w pierwszym etapie dotyczyć sektora rządowego. Obecnie rozporządzenie nie różnicuje czasu wejścia w życie obowiązków dla tych organów. W związku z tym Polska proponuje co najmniej 6-miesięczny termin wejścia w życie rozporządzenia w przypadku organów administracji rządowej oraz co najmniej 12-miesięczny termin rozpoczęcia stosowania przepisów w odniesieniu do organów władzy regionalnej i lokalnej.

Rozporządzenie unijne jako akt o skutku bezpośrednim nie wymaga implementacji do prawa krajowego, obejmuje wszystkie podmioty w nim wymienione, czyli organy sektora publicznego państw członkowskich oraz instytucje, organy i agencje Unii, które zapewniają sieci lub systemy informatyczne umożliwiające świadczenie usług publicznych lub zarządzanie nimi drogą elektroniczną lub które takimi sieciami lub systemami zarządzają.

Realizacja celów polityki wskazanej w projekcie może mieć pozytywne skutki gospodarcze. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa i ogół społeczeństwa polityka ta, według analiz prowadzonych przez Komisję, z dużym prawdopodobieństwem przyczyni się do zmniejszenia kosztów interakcji z organami administracji publicznej, jak również kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Należy podkreślić, że interoperacyjność jest jednym z czynników wspierających osiągnięcie celu zrównoważonego rozwoju ONZ.

Nie bez znaczenia jest fakt, że wejście w życie rozporządzenia może generować dodatkowe skutki dla budżetu państwa. Polska będzie ponosić koszty obsługi właściwego organu krajowego w zakresie zadań przypisanych projektowaną regulacją. Na organy sektora publicznego zostanie nałożony obowiązek oceny interoperacyjności transgranicznej, co będzie wiązać się z ponoszeniem określonych kosztów, jednak na obecnym etapie prac nad projektem i w związku z wątpliwościami dotyczącymi zakresu zadań przypisanych w projekcie państwom członkowskim trudno jeszcze ocenić, na ile i czy w ogóle musiałyby zostać zwiększone dotychczasowe limity wydatków w poszczególnych częściach budżetu państwa. Szacuje się, że w dłuższej perspektywie koszty Komisji i państw członkowskich Unii Europejskiej zostaną co najmniej zrównoważone przez korzyści wynikające z lepszej współpracy

oraz ponownego wykorzystywania wspólnych rozwiązań interoperacyjnych na potrzeby usług publicznych, co ograniczy powielanie działań i zbędne obciążenia.

Polska popiera projekt rozporządzenia z zastrzeżeniami zgłoszonymi w stanowisku rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Dziękuję państwu senatorom.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Ministrze.

W tym punkcie senatorem sprawozdawcą jestem ja. W opinii analityków... Pan minister przed chwilą tutaj podkreślił, jak ważny jest to akt. Państwa członkowskie Unii Europejskiej coraz częściej podkreślały potrzebę wzmocnienia europejskiej współpracy w zakresie interoperacyjności, robiły to w zasadzie od lat. Świadczą o tym m.in. deklaracje ministerialne podpisane w 2017 r. w Tallinie i w 2020 r. w Berlinie. Obywatele Unii Europejskiej uczestniczący w konferencji w sprawie przyszłości Europy wezwali do ułatwienia transgranicznej interoperacyjności. Ten wniosek odpowiada na te potrzeby. Wnoszę o przyjęcie projektu aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś w tej kwestii chciałby zadać jakieś pytanie? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Poddaję pod głosowanie wnioski o przyjęcie projektu aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Kto jest za? (4)

4 senatorów za, jednogłośnie.

Stwierdzam, że Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej poparła projekt z uwagami rządu w tym punkcie.

Bardzo serdecznie dziękuję ministerstwu.

Przechodzimy teraz do dawnego punktu dziesiątego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych i silników oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, w odniesieniu do emisji i trwałości akumulatorów (Euro 7) oraz uchylecia rozporządzeń (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009. Dokument o sygnaturze COM (2022) 586.

Poproszę przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury, pana ministra Rafała Webera, który jest z nami zdalnie, o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
RAFAŁ WEBER**

Dziękuję bardzo.

Dzień dobry, Panie Przewodniczący. Dzień dobry państwu.

Szanowni Państwo, w stosunku do przekazanego przez Komisję Europejską projektu rozporządzenia w sprawie nowej normy spalin Euro 7 rząd polski wyraża negatywne stanowisko. Wyrażamy je w sposób zdecydowany i jednoznaczny.

Przyjęcie rozporządzenia doprowadzi do negatywnych skutków gospodarczych i społecznych. Przyjęcie w zaproponowanym zakresie norm emisji oraz nowych metod badawczych w relatywnie krótkim okresie od wejścia w życie rozporządzenia wygeneruje wysokie koszty po stronie producentów, które będą przerzucane na finalnych nabywców, co w konsekwencji spowoduje wydłużenie procesu odnawiania istniejącego parku samochodowego. Jest to istotne z punktu widzenia Polski, bowiem jesteśmy krajem z jednym z najwyższych w Unii Europejskiej wskaźników w zakresie średniego wieku pojazdów. W Polsce samochodów powyżej 10 lat jest ok. 73%. Konieczność sprostania nowym wymaganiom technicznym i technologicznym przez producentów pojazdów powoduje spowolnienie badań nad rozwiązaniami technicznymi dotyczącymi pojazdów bezemisyjnych. Z uwagi na perspektywę 2035 r. przemysł motoryzacyjny już teraz ponosi ogromne koszty transformacji, opracowując nowe modele napędów i pojazdów czy stopniowo modernizując i zmieniając bazę produkcyjną.

Powstaje także obawa, iż bezkompromisowe forsowanie wdrożenia norm Euro 7 zmusi producentów do przekierowania części sił i środków, które normalnie mogłyby służyć transformacji sektora w kierunku mobilności zeroemisyjnej. Jak bowiem wskazała Komisja Europejska w uzasadnieniu projektu, którego dotyczyła ocena skutków, w okresie 25 lat doprowadziłoby to do powstania całkowitych kosztów regulacyjnych w wysokości blisko 36 miliardów euro w przypadku pojazdów lekkich, czyli

do 3,5 t. W przypadku pojazdów ciężkich, czyli powyżej 3,5 t, koszty szacowane są na poziomie 18 miliardów euro. Jednocześnie w najbliższych latach trudno spodziewać się wyraźnego spadku cen pojazdów bezemisyjnych. W efekcie tego może dojść do wyraźnego ograniczania popytu na nowe pojazdy w społeczeństwach uboższych i znacznego wydłużenia okresu użytkowania posiadanych już pojazdów, które z wiekiem będą coraz bardziej emisyjne, co zwiększy zatrucie środowiska.

Konkludując, podkreślę, że stanowisko Polski jest negatywne. Prosimy Wysoki Senat, Wysoką Komisję o poparcie stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję serdecznie, Panie Ministrze.

W tym punkcie ja również jestem senatorem sprawozdawcą. Podkreślę tutaj, że nie tylko w opinii rządu, ale również w ocenie naszych analityków... Mamy tu negatywną ocenę tego aktu prawnego. Pozwolę sobie kawałek zacytować: „Należy zgodzić się ze stanowiskiem rządu, w którym wyartykułowana jest obawa o nadmierne obciążenia dla przedstawicieli przemysłu transportowego, którzy musieliby niejako podwójnie inwestować w realizację planów niskoemisyjnych, najpierw normy Euro 6, a następnie normy Euro 7, by uzyskać efekt w postaci redukcji raptem kilku procent więcej względem poprzedniej propozycji. Innymi słowy, przyjęcie rozwiązania pośredniego wygenerowałoby ogromne i niewspółmierne koszty bez zauważalnych efektów środowiskowych, niepotrzebnie obciążając finalnych konsumentów. Co więcej, w projekcie określono bardzo krótki termin wdrożenia nowych regulacji, co może mieć negatywne skutki dla branży motoryzacyjnej z uwagi na obecną sytuację geopolityczną, w tym niedobory energii, wysoką inflację, wyzwania surowcowe, a także brak wystarczającej infrastruktury ładowania dla pojazdów zeroemisyjnych, której rozwój powinien być priorytetem, zważywszy na cele strategiczne Unii Europejskiej”.

W związku z tą opinią i z opinią rządu wnoszę, aby komisja poparła stanowisko rządu, jeśli chodzi o ten akt prawny.

Otwieram dyskusję.

Czy są jakieś pytania, jakieś sugestie? Nie ma.

Zamykam dyskusję.

Poddaję pod głosowanie wnioski, aby komisja poparła stanowisko rządu w kwestii tego aktu prawnego.

Kto jest za? (2)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

2 głosy za, 1 senator się wstrzymał.

Stwierdzam, że komisja poparła stanowisko rządu w kwestii tego aktu prawnego.

Bardzo serdecznie dziękuję przedstawicielom Ministerstwa Infrastruktury.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję.

Przechodzimy do dawnego punktu jedenaścigo porządku obrad.

Prezydium komisji proponuje przyjąć bez uwag projekty aktów ustawodawczych

COM (2022) o numerach: 461, 462, 480, 571, 659, 661, 666, 667, 721.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie ma.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Przechodzimy do dawnego punktu dwunastego porządku obrad.

Prezydium komisji proponuje nie występować o stanowisko rządu do projektów aktów nieustawodawczych – lista A – o sygnaturze COM (2022) 589, 598, 599, 646, 649, 653, 683, 714, 725, 726 oraz JOIN (2022) 43.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie ma.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Porządek obrad został wyczerpany. Dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 13)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy